

Voorstel voor	Algemeen bestuur
Vergaderdatum	18 oktober 2023
Onderwerp	Actualisering Archiefverordening
Agendapunt	10
Portefeuillehouder	S.M.M. Kuks
Contact opsteller	bestuursondersteuning@vechtstromen.nl
Vertrouwelijkheid	Nee

Routing	Besluit
Advies commissie 4 oktober 2023	De commissie geeft een positief advies af over het voorstel en adviseert het als hamerstuk te agenderen voor het algemeen bestuur.
Besluit algemeen bestuur 18 oktober 2023	

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. om de Archiefverordening waterschap Vechtstromen te actualiseren naar aanleiding van de opmerkingen van de provincie inzake het Interbestuurlijk Toezicht;
2. daartoe de Archiefverordening waterschap Vechtstromen 2023 vast te stellen.

II. Kernboodschap

In deze nieuwe Archiefverordening leggen we vast hoe we de informatie die het waterschap krijgt of maakt vastleggen. Informatie moet niet alleen volgens de juiste regels worden opgeslagen, maar moet ook goed te vinden zijn. Het dagelijks bestuur moet hierover verantwoording afleggen aan het algemeen bestuur én aan de provincie in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT).

De provincie stelde in de IBT rapportage van 2022 dat de archiefverordening van Vechtstromen te oud was. Dit was één van de aandachtspunten voor het archief. Met het vaststellen van deze verordening is dit aandachtspunt opgelost.

III. Waarom wordt dit voorgesteld? Wat wil het AB met het voorstel bereiken?

In het kader van het IBT heeft de provincie Overijssel geoordeeld dat wij oranje zijn voor wat betreft ons archiefbeheer. Oranje betekent dat er aandachtspunten zijn die we moeten verbeteren. Eén van de aandachtspunten van de provincie was dat onze verordening verouderd is en de verantwoording van het dagelijks bestuur naar het algemeen bestuur én naar de provincie onvoldoende is geborgd. Daarom willen wij de verordening met dit voorstel actueel maken.

Indicator voor beleidsmonitoring

-

IV. Toelichting op het voorstel/ kader

Bij brief van 22 oktober 2022 heeft het dagelijks bestuur het algemeen bestuur geïnformeerd over de bevindingen van de provincie Overijssel inzake het Interbestuurlijk Toezicht. In deze brief deelde het dagelijks bestuur mee dat de provincie de opmerking had gemaakt dat onze archiefverordening gedateerd was.

Wij hebben u laten weten dat wij de verwachting hadden om in het tweede kwartaal van 2023 een nieuwe verordening aan u voor te leggen. Dat bleek helaas een te optimistische verwachting.

Met enige vertraging bieden wij u nu dit voorstel aan.

Een archiefverordening is de basis van goed archiefbeheer. Het archief beheert alles wat we maken en krijgen, steeds minder papier en steeds meer andere soorten. Dit beheer moet op orde zijn, het moet veilig zijn en er moet door de juiste mensen en/of bestuursorganen op de juiste tijd verantwoording worden afgelegd. De verordening die nu voorligt, legt hier de basis voor. Voor het schrijven van de verordening is gebruik gemaakt van het model van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, die door het Brabant Historisch Informatie Centrum (BHIC) is aangepast voor de waterschappen en door meerdere waterschappen wordt gebruikt, ook door waterschappen die niet bij het BHIC zijn aangesloten.

De archiefverordening is de basis voor een nieuwe Beheerrichtlijn Informatiebeheer die door het dagelijks bestuur is vastgesteld en gelijktijdig met de archiefverordening in werking zal treden.

V. Alternatief voorstel

-

VI. Argumenten

1.1 De provincie Overijssel constateerde aandachtspunten voor ons archief

In het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) legt het waterschap op diverse onderdelen verantwoording af aan de provincie. Bij brief van 7 oktober 2022 heeft het dagelijks bestuur het algemeen bestuur hierover geïnformeerd. Eén van de aandachtspunten was de actualisatie van de Archiefverordening. Het dagelijks bestuur heeft bij de brief van 7 oktober 2022 toegezegd de Archiefverordening te actualiseren en daarmee dit aandachtspunt op te lossen.

1.2 De huidige archiefverordening is verouderd

De vorige archiefverordening is vastgesteld in 2014, de verordening is dus negen jaar oud. Door wijzigingen in wet- en regelgeving, waaronder in het bijzonder de Wet Revitalisering Generiek Toezicht, voldoet hij niet meer qua terminologie en rapportage. Dat is in deze verordening aangepast.

1.3 met actualisatie komt ook een basis voor betere rapportage naar de provincie

In 2019 heeft het waterschap de provincie laten weten dat zij geen aparte rapportage meer opmaakt voor informatie- en archiefbeheer. Dit is volgens de provincie in strijd met de afspraken rondom IBT én onze eigen regels. Met deze verordening leggen we in artikel 3 weer een stevige basis onder deze rapportage.

VII. Risico's en kanttekeningen

-

VIII. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

IX. Communicatie

Behoudens de uitvoeringshandelingen die onder punt XI van dit voorstel zijn beschreven is er geen communicatie over deze verordening nodig.

X. Juridische zaken

Er is een nieuwe Archiefwet in voorbereiding. De inwerkingtreding is al een aantal keren verschoven en lijkt nu op 1 januari 2025 te staan.

Daarmee bestaat de kans dat er nog binnen de zittingsperiode van dit algemeen bestuur nóg een voorstel tot wijziging van de verordening gedaan wordt. Gelet de rapportage van de provincie kan nieuwe wetgeving echter niet worden afgewacht.

XI. Uitvoering

Na vaststelling zal de verordening worden gepubliceerd op overheid.nl en moet Gedeputeerde Staten worden geïnformeerd.

XII. Bijlage(n)

1. Besluit.
2. Archiefverordening Waterschap Vechtstromen 2023.
3. Toelichting op de verordening.

Besluit Archiefverordening waterschap Vechtstromen 2023

Het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 4 oktober 2023;

gelet op de artikelen 56, 77 en 78 van de Waterschapswet en artikel 35 van de Archiefwet;

BESLUIT

1. de Archiefverordening waterschap Vechtstromen te actualiseren naar aanleiding van de opmerkingen van de provincie inzake het Interbestuurlijk Toezicht;
2. daartoe de Archiefverordening waterschap Vechtstromen 2023 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 18 oktober 2023.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris

De Archiefverordening waterschap Vechtstromen 2023

Artikel 1. Zorgplicht dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid ter zake van de wettelijke taken en verantwoordelijkheden op grond van de Archiefwet 1995 en de interne regels ten behoeve van het beheer van archiefbescheiden van de waterschapsorganen.
2. Het dagelijks bestuur draagt hierbij zorg voor de onderlinge samenhang met andere onderdelen van het informatiebeleid van het waterschap en treft daartoe de nodige maatregelen.

Artikel 2. Beheer van de archiefbewaarplaats

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor het aanwijzen van de beheerder van de archiefbewaarplaats.

Artikel 3. Verantwoording door het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur jaarlijks over de uitoefening van de aan hen opgedragen zorg voor de archiefbescheiden van de waterschapsorganen. Zij voegen daarbij in ieder geval:

- a. het verslag van de beheerder van de archiefbewaarplaats;
- b. voor zover van toepassing, de gedurende de betreffende periode door beheerder van de archiefbewaarplaats aan hen uitgebrachte adviezen, en
- c. een voorstel voor de in het kader van de zorgplicht voor de archiefbescheiden te treffen maatregelen, zo nodig voorzien van een kostenraming.

Artikel 4. Intrekking oude verordening

De archiefverordening waterschap Vechtstromen, vastgesteld d.d. 2 januari 2014 wordt ingetrokken.

Artikel 5. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de eerste dag na die van haar bekendmaking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Archiefverordening waterschap Vechtstromen 2023.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 18 oktober 2023.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris

Toelichting bij de Archiefverordening waterschap Vechtstromen 2023

Algemeen

Het beheer van archieven is vastgelegd in de Archiefwet 1995. Op basis van deze wet is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor de zorg rondom alle archiefbescheiden.

‘Archiefbescheiden’ is de samenvattende term voor alle communicatie die het waterschap maakt of ontvangt. Het gaat dus niet alleen om papieren, maar ook digitale archiefbescheiden waaronder databases, websites, agenda’s en berichten via sociale media. Om misverstanden te voorkomen wordt in de praktijk ook vaak de meer neutrale term ‘informatie’ gehanteerd als er over ‘archiefbescheiden’ wordt gesproken of geschreven.

Op basis van de wet is het algemeen bestuur verplicht om een verordening vast te stellen. De vaststelling van een verordening moet aan gedeputeerde staten worden meegedeeld.

Aspecten die al in deze ‘hogere regelgeving’ zijn geregeld en die (automatisch) doorwerken, worden uit het oogpunt van goede regelgeving niet ‘herhaald’ in deze verordening.

Zorg en beheer

Het begrip ‘zorg’ is niet gedefinieerd in de wet. In het algemeen wordt hiermee bedoeld dat we de verantwoordelijkheid hebben om informatie goed te ontvangen, te maken, te bewaren en op het juiste moment en de juiste manier ook te vernietigen. Informatie wordt goed bewaard als de echtheid en betrouwbaarheid op elk moment kan worden vastgesteld.

Door goed informatiebeheer kan de organisatie goed functioneren, kunnen derden informatie en kan het bestuur zich verantwoorden richting provincie.

Artikelsgewijs

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader behandeld.

Artikel 1. Zorgplicht dagelijks bestuur

Dit artikel vormt een uitwerking van de zorgplicht van het dagelijks bestuur.

Naast de algemene bepalingen van de Archiefwet zijn verder in hoofdstuk 3 van de Archiefregeling voorschriften gesteld ten aanzien van de geordende en toegankelijke staat van archiefbescheiden. De Archiefregeling bevat tevens de verplichting voor het dagelijks bestuur om ervoor zorg te dragen dat het beheer van archiefbescheiden voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem.

Eerste lid

Dit onderdeel verplicht het dagelijks bestuur ervoor zorg te dragen dat beleid wordt geformuleerd en dat interne regels (zoals ‘beheersregels’ of een ‘werkinstructie’) worden opgesteld, beide ten behoeve van het beheer van archiefbescheiden van de waterschapsorganen.

Tweede lid

De zorg voor archiefbescheiden staat niet op zichzelf; deze zorg maakt onderdeel uit van het informatiebeleid van het waterschap in den brede. Het dagelijks bestuur dient de zorg voor archiefbescheiden dan ook in samenhang te bezien en af te stemmen op domeinen als informatiemanagement, informatiearchitectuur, informatiebeveiliging, openbaarheid en persoonsgegevensbescherming en zo nodig daartoe maatregelen te treffen. Hierop ziet het tweede lid.

Artikel 2. Taken van de beheerder van de archiefbewaarplaats

Uit de Archiefwet volgt dat als er een gediplomeerde de beheerder van de archiefbewaarplaats is benoemd, deze de archiefbewaarplaats van het waterschap beheert en dat deze tevens – voor zover het betreft de archiefbescheiden van de Waterschapsorganen (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter) die niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats – belast is met toezicht op de naleving van het bij of krachtens de wet bepaalde (artikel 37, eerste en tweede lid).

Als een waterschap niet beschikt over een gediplomeerde beheerder dan vallen de verantwoordelijkheden inzake het beheer terug op de secretaris.

Op grond van het tweede lid kan de beheerder van de archiefbewaarplaats op verzoek of op eigen initiatief advies uitbrengen aan het dagelijks bestuur over aangelegenheden betreffende toezicht en beheer. Een dergelijk advies zal in veel gevallen gepaard gaan met een voorstel om – in het belang van een goed beheer of toezicht – bepaalde voorzieningen te treffen.

Artikel 3. Verantwoording door het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur jaarlijks over de uitoefening van hun zorgplicht voor de archiefbescheiden van de waterschapsorganen. Zij voegen daarbij in ieder geval: a) het verslag van de beheerder van de archiefbewaarplaats (of de verslagen, als de verslaglegging neerslag krijgt in meerdere, afzonderlijke verslagen), b) de op verzoek of eigen initiatief van de beheerder van de archiefbewaarplaats aan hen uitgebrachte adviezen (zo die er zijn geweest in de periode waarop ook de verslaglegging betrekking heeft) en c) een voorstel voor de in het kader van de zorgplicht voor de archiefbescheiden te treffen maatregelen, zo nodig voorzien van een kostenraming. Als er op te lossen knelpunten zijn, zal het onder c bedoelde voorstel neerkomen op een verbeterplan, dat gepaard kan gaan met een plan van aanpak. Als er aan de te treffen maatregelen extra kosten zijn verboden, dan zullen deze meegenomen moeten worden in de begrotingscyclus. Hierdoor wordt het algemeen bestuur in de gelegenheid gesteld het dagelijks bestuur te controleren ten aanzien van hun wettelijke zorgplicht. Ook wordt op deze wijze een cyclisch proces van beleidsvorming, begroting en financiering, uitvoering, controle en (financiële) verantwoording en bijstelling geborgd.

De informatie kan tevens gebruikt worden om in het kader van interbestuurlijk toezicht gedeputeerde staten te informeren. Op 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden, waarmee het toezicht door de provincie is gewijzigd. Dit betreft onder meer de bevoegdheid om systematische toezichtinformatie op te vragen, op grond van het aan de Gemeentewet toegevoegde artikel 124h. Het Besluit verstrekking systematische toezichtinformatie – dat uitvoering geeft aan artikel 124h – stelt verder regels aan het opvragen van deze toezichtinformatie, opdat waterschappen niet worden geconfronteerd met bovenmatige informatieverplichtingen. Daarbij past dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de gegevens die het dagelijks bestuur in het kader van hun horizontale verantwoording aan het algemeen bestuur aanbieden.